

บทที่ 2

งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

เมื่อมีการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนสาธิต ก็ควรจะทราบและเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียนสาธิตพอสมควร เพื่อเป็นหลักทฤษฎีและแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและศึกษาวิจัยได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ในบทนี้ จึงได้เสนอประวัติของโรงเรียนสาธิตโดยทั่วไปในทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา รวมทั้งในประเทศไทย บทบาทของโรงเรียนสาธิตในการฝึกหัดครู และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสาธิต

ประวัติของโรงเรียนสาธิตโดยทั่วไป

พัฒนาการของโรงเรียนสาธิตในระยะต้น

อดอล์ฟ ฮิวจ์ ได้กล่าวถึงประวัติของโรงเรียนสาธิตไว้ในรายงานการวิจัยเรื่อง "The Role of the Campus Laboratory School" ว่า

ความคิดที่ว่า ควรมีโรงเรียนสาธิตเพื่อการฝึกหัดครู เริ่มตั้งแต่ ค.ศ.1654 เมื่อคูก ออฟ เออเนสท์ แห่งโกธา (Duke of Ernest of Gotha) กล่าวไว้ ".....ผู้ที่จะเป็นครูควรได้เรียนภาคปฏิบัติในเรื่องที่ตนจะต้องทำการสอนต่อไปภายหน้า....." โรงเรียนสาธิตโรงเรียนแรกสำหรับการฝึกหัดครู มีขึ้นที่กรุงเบอร์ลิน เมื่อ ค.ศ.1788 เพื่อ ".....ให้นักเรียนฝึกหัดครูได้เยี่ยมและสังเกตการสอนในโรงเรียน และได้ฝึกสอนโดยมีผู้นิเทศ"¹⁰

¹⁰ Otto Hughes, "The Role of the Campus Laboratory School," Bulletin of the School of Education, Indiana University, 35:2 - 6, March, 1959.

ดร. วิจิตร ศรีसान¹¹ ได้กล่าวถึงประวัติของโรงเรียนสาธิตระยะต้นไว้ในรายงานการวิจัยเรื่อง "A Study of Current Functions and the Administrative Structure and Practices of Campus Laboratory Schools" ว่า Jean Baptiste de la Salle แห่งฝรั่งเศส เป็นผู้ต้องการฝึกหัดครูทั่วไปยอมรับกันว่า เป็นบุคคลแรกที่จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นในปี ค.ศ. 1684 และได้จัดให้มีการแนะนำการสอนโดยตรง ให้มีการสังเกต การสาธิต การมีส่วนร่วมและการฝึกสอน

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1654 เป็นต้นมา ความคิดเห็นของ Earnest, Duke of Gotha เกี่ยวกับนักเรียนครูควรจะได้เรียนภาคปฏิบัติในสิ่งที่จะต้องไปสอนต่อไปด้วยได้แพร่หลายทั่วไปในยุโรป ในปี ค.ศ. 1698 มีโรงเรียนฝึกหัดครู 10 แห่ง ที่ให้นักเรียนฝึกหัดครูได้ศึกษาศิลปะของการสอนจากโรงเรียนจริง ๆ¹²

ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 โรงเรียนฝึกหัดครูต่างก็รับเอาความคิดใหม่ ๆ ว่าการฝึกสอนในโรงเรียนจริง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสถานศึกษาฝึกหัดครู และในทวีปยุโรป โรงเรียนฝึกหัดครูได้ขยายตัวกว้างขวางไปมาก โดยเฉพาะในประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และสวิสเซอร์แลนด์¹³

ปี ค.ศ. 1805-1825 Henry Pestalozzi ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้น 2 แห่ง คือที่เมือง Burgdorf และเมือง Yverdun ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เพื่อประโยชน์ทางวิชาชีพครูและเป็นสถานที่ที่ครูได้มาสังเกตและศึกษาการจัดการเรียนการสอนแก่เด็ก¹⁴

¹¹ Wicit Srisa-an, "A Study of Current Functions and the Administrative Structure and Practices of Campus Laboratory Schools," Unpublished Master's Thesis, University of Minnesota, 1963, pp. 2 - 5

¹² Ibid.

¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

โรงเรียนฝึกหัดครูที่เป็นของรัฐแห่งแรก ถือกำเนิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศสก่อนที่อื่น ฝรั่งเศสควรได้รับเกียรติว่าเป็นแหล่งกำเนิดของโครงการฝึกหัดครูที่รุดหน้าไปเป็นเวลาดหลาย ๆ ปี พัฒนาการของการฝึกหัดครูในฝรั่งเศส เริ่มมาจากวัด มีความสนใจจัดตั้งสถานศึกษาฝึกหัดครูขึ้นก่อน ปี ค.ศ. 1810 รัฐบาลของบางประเทศในยุโรป เช่น ฝรั่งเศสและเยอรมัน ได้ออกระเบียบให้ความอุปถัมภ์แก่การฝึกหัดครู ซึ่งทำให้วิชาชีพครูได้รับความเอาใจใส่ทั้งจากทางวัดและหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ช่วยเหลือให้มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูขั้นสูงขึ้นด้วย¹⁵

พัฒนาการของโรงเรียนสาธิตในสหรัฐอเมริกา

จากรายงานการวิจัยของ Otto Hughes จะสรุปเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการของโรงเรียนสาธิตในสหรัฐอเมริกาได้ดังต่อไปนี้

โรงเรียนสาธิตในสหรัฐอเมริกาเริ่มมีเมื่อประมาณปี ค.ศ. 1838 (พ.ศ. 2381) ที่เมืองเล็กซิงตัน (Lexington) รัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) ในการประชุมโรงเรียนฝึกหัดครูครั้งที่ 1 (First Annual Convention of the American Normal School Association) ที่เมืองเทรนตัน (Trenton) รัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) ปี ค.ศ. 1859 (พ.ศ. 2402) ก็ได้มีข้อตกลงในการประชุมขอหนึ่งว่าการศึกษาศาหรับครูไม่ควรมีแต่ทฤษฎีเท่านั้น ควรจะต้องมีภาคปฏิบัติให้สามารถปฏิบัติได้ด้วยความเห็น โรงเรียนฝึกหัดครู (Normal School) จึงควรมีโรงเรียนที่จะได้ใช้สำหรับสังเกตและฝึกหัดสอน¹⁶

ปี ค.ศ. 1883 (พ.ศ. 2426) พันเอก ฟรานซิส ปาร์คเกอร์ (Colonel Francis W. Parker) ซึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูคุกเคาตี้ (Cook County Normal School ซึ่งต่อมาเป็น Chicago Normal College) ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตหรือโรงเรียนทดลองในระดับอนุบาลและประถมให้เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนฝึกหัดครู

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Otto Hughes, loc. cit.

และงานของโรงเรียนสาธิตทดลองนี้ มุ่งหนักทางการศึกษาและทดลองเพื่อปรับปรุง การสอน ปาร์คเกอร์ มีความเห็นว่า ความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะ ทาง คานอุปนิสัย ความรู้สึกกับฝึกชอบในหน้าที่พลเมือง ควรจะเป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษา เขา จึงชักชวนและสนับสนุนให้คณะครูในโรงเรียนสาธิตทดลองทำการเรียบเรียงประมวลการสอน เกี่ยวกับการฝึกหน้าที่พลเมืองและปรับปรุงชีวิตในชุมชน เพราะความเข้มแข็งและการริเริ่ม ของปาร์คเกอร์กับคณะครูทำให้สถานศึกษาฝึกหัดครูและโรงเรียนสาธิตแห่งนี้มีชื่อเสียงมากใน รัชนี¹⁷

ปี ค.ศ. 1887 (พ.ศ. 2430) คณะอาจารย์ฝ่ายวิชาการศึกษาของมหา- วิทยาลัยโคลัมเบีย ได้เริ่มทำการทดลองหลักสูตรและวิธีสอนในโรงเรียนสาธิตโดยถือว่าโรงเรียนสาธิต ควรทำหน้าที่เป็นแหล่งทดลองของวิชาชีพครู¹⁸

ปี ค.ศ. 1896 จอห์น ดีวีย์ (John Dewey) เมื่อเป็นหัวหน้าแผนกวิชา การศึกษาและปรัชญาที่มหาวิทยาลัยชิคาโก ก็ได้จัดทำโรงเรียนทดลองเพื่อศึกษาและวิจัยปัญหา ทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา และทดสอบหลักปรัชญาการศึกษา จุดมุ่งหมายของโรงเรียนสา ธิต คือ การนำเอาความรู้ใหม่ ๆ ของการดำเนินงานแบบวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้ในการศึกษ¹⁹

ปี ค.ศ. 1909 (พ.ศ. 2452) ชาร์ล จัดด์ (Charles H. Judd) ซึ่ง ต่อมาเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยชิคาโก ได้ปรับปรุงโรงเรียนสาธิตทดลองที่ มีอยู่สองโรง โรงหนึ่งสำหรับฝึกหัดครูชั้นปริญญาตรีอีกโรงหนึ่งสำหรับชั้นปริญญาโท ชาร์ล จัดด์ พยายามใช้วิธีสอนจากหลักพัฒนาการของเด็ก และส่งเสริมให้มีการสอนอ่าน คัด และ เลข โดยใช้วิธีทดลองแบบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้วิชาชีพครูมีหลักวิชาการที่สามารถพิสูจน์ได้ และมีทักษะที่ถ่ายทอดหรือสอนได้²⁰

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

ปี ค.ศ. 1917 (พ.ศ. 2460) แผนกฝึกหัดครูของมหาวิทยาลัยโคลัมเบียเริ่ม
 ภาวใจโรงเรียนสาธิตทดลองตามจุดประสงค์ใหม่ซึ่งย้ำการทดลองการสอนโดยอาศัยหลักความ
 รู้จากวิชาจิตวิทยา และพัฒนาการของมนุษย์ เนื่องจากต้องการให้ได้ผลทางด้านการศึกษา
 โรงเรียนสาธิตแห่งนี้ จึงไม่เปิดให้เป็นที่ฝึกสอนหรือสังเกตการสอน²¹

ปี ค.ศ. 1926 (พ.ศ. 2469) สมาคมวิทยาลัยครูแห่งสหรัฐอเมริกา (The
 American Association of Teachers College) ได้วางมาตรฐานเป็นทางการสำหรับ
 วิทยาลัยฝึกหัดครูขึ้นไว้ดังนี้

1. วิทยาลัยครูแต่ละแห่งต้องมีโรงเรียนฝึกหัดสอน
2. ครูแต่ละคนในโรงเรียนฝึกหัดสอนต้องรับผิดชอบเด็กไม่เกิน 40 คน
3. นักศึกษาฝึกหัดครูทุกคนจะต้องฝึกสอนในระยะเวลาอย่างน้อยที่สุด 90 ชั่วโมง
4. ถ้ามีนักศึกษาฝึกหัดครูออกฝึกสอนจำนวน 18 คน จะต้องมีนักเรียนไม่ต่ำกว่า 30 คน สำหรับนักศึกษาฝึกหัดครูกลุ่มนี้ฝึกสอน
5. ต้องมีครูพี่เลี้ยงที่ทำหน้าที่เต็มเวลาจำนวน 1 คนต่อนักศึกษาที่ฝึกสอน 50 คน
6. ครูประจำโรงเรียนฝึกหัดสอนต้องมีชั่วโมงสอนอย่างน้อยที่สุด 2 ใน 5 ของการสอนทั้งหมด

006359

มาตรฐานอันนี้ได้ใช้มากว่า 30 ปี จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491)
 จึงได้มีการปรับปรุงมาตรฐานใหม่ โดยพยายามจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของเด็ก
 และขณะเดียวกันก็ให้นักศึกษาที่จะเป็นครูต่อไปมีโอกาสได้ฝึกหัดสอนด้วย²²

ดร. วิจิตร ศรีसान²³ ได้รายงานเกี่ยวกับพัฒนาการของโรงเรียนสาธิต
 ในสหรัฐอเมริกาไว้ตอนหนึ่งว่า เมื่อปี ค.ศ. 1940 Alexander C. Roberts ได้

²¹ Ibid.

²² Ibid.

²³ Wichit Srisa-an, *op. cit.*, pp. 11-12

ศึกษาพบว่า ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 ขึ้นไป สหรัฐอเมริกามีโรงเรียนสาธิตอยู่ 6 โรงเรียนระหว่าง ค.ศ. 1901-1915 มีเพิ่มอีก 23 โรงเรียน ค.ศ. 1916-1925 มีเพิ่มอีก 21 โรงเรียน ค.ศ. 1926-1935 มีโรงเรียนเพิ่มอีก 45 โรงเรียน และระหว่าง ค.ศ. 1935-1940 มีโรงเรียนสาธิตเพิ่มขึ้นอีก 14 โรงเรียน และ Roberts ได้รายงานด้วยว่า มีโรงเรียนสาธิตอยู่ 6 โรงเรียนที่คงมาแล้วเป็นเวลา 40 ปี หรือกว่านี้ และมีอยู่ 59 โรงเรียนที่คงมาแล้วเป็นเวลา 14 ปี

หลังจากปี ค.ศ. 1940 บทบาทของโรงเรียนสาธิตในการฝึกหัดครูก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งเรื่องนี้ ดร. วิจิตร ศรีสอาน เขียนไว้ว่า :

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1940 เป็นต้นมา โรงเรียนสาธิต เป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาโดยทั่วไป และสถานศึกษาฝึกหัดครูว่า โรงเรียนสาธิตเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของโครงการฝึกหัดครู มีบทบาทอย่างสำคัญต่อการฝึกหัดครู และสถานศึกษาฝึกหัดครูได้ใช้โรงเรียนสาธิตมากที่สุดในการเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียนฝึกสอน รวมทั้งประสบการณ์ในภาคปฏิบัติที่มีอยู่ทั้งหมด ซึ่งดีเท่า ๆ กับการวิจัยและยังใช้เป็นแหล่งบริการสำหรับการฝึกงานอีกด้วย²⁴

ประวัติของโรงเรียนสาธิตในประเทศไทย

โรงเรียนสาธิตไมไธของใหม่สำหรับประเทศไทย เพราะได้ตั้งขึ้นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2475 ชื่อว่า โรงเรียนประถมวัดหัวลำโพง แต่ในครั้งนั้นเรียกได้ว่าเป็นโรงเรียนฝึกหัดสอนหรือฝึกหัดงาน ของแผนกวิชาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่สนามกีฬาแห่งชาติ และได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า โรงเรียนหอวัง อาจารย์ใหญ่คือ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล โรงเรียนนี้ทำหน้าที่เป็นโรงเรียนฝึกสอนของแผนกฝึกหัดครูประโยคมัธยมในคณะอักษรศาสตร์และครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนหอวังได้ทำหน้าที่

²⁴ Ibid.

ของโรงเรียนสาธิตจนถึงปี พ.ศ. 2487 จึงได้ล้มเลิกไป

ต่อมากรมการฝึกหัดครู ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้นเป็นแห่งแรกคือ โรงเรียนสาธิตปทุมวัน เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 ปัจจุบันคือโรงเรียนมัธยมสาธิตปทุมวัน ซึ่งกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และต่อนั้นก็ได้เปิดโรงเรียนประถมสาธิตประสานมิตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นในปี พ.ศ. 2499 และต่อมาในปีเดียวกันนั้นเอง ก็ได้เปิดโรงเรียนมัธยมสาธิตประสานมิตรขึ้นด้วย ต่อจากนั้น กรมการฝึกหัดครูก็ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตในสถานศึกษาฝึกหัดครูต่าง ๆ ขึ้นหลายแห่งด้วยกัน รวมแล้วในปัจจุบันกรมการฝึกหัดครู มีโรงเรียนสาธิตอยู่ 13 โรงเรียนด้วยกัน

ในปัจจุบัน โรงเรียนสาธิตที่ไม่ได้สังกัดกรมการฝึกหัดครูมีเพียงโรงเรียนเดียวคือโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งคณะครุศาสตร์ ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2501 ในระยะเริ่มแรก รับนักเรียนชั้น ป.1 และ ป.5 ปัจจุบันเปิดสอนนักเรียน 2 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ชั้น ป.1 - ป.7 และระดับมัธยมศึกษา ชั้น ม.ศ. 1-ม.ศ. 5

โรงเรียนสาธิตของกรมการฝึกหัดครู ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ 13 โรงเรียนนั้น มีรายชื่อดังต่อไปนี้

ซึ่งกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา มี 4 แห่ง คือ

1. โรงเรียนประถมสาธิต ประสานมิตร (ป.1 - ป.7)
2. โรงเรียนมัธยมสาธิต ประสานมิตร (ม.ศ.1 - ม.ศ.5)
3. โรงเรียนมัธยมสาธิต ปทุมวัน (ป.5 - ม.ศ.5)
4. โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" บางแสน (ป.1 - ม.ศ.3)

ซึ่งกับกองโรงเรียนฝึกหัดครู มี 9 แห่ง คือ

1. โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ป.1 - ม.ศ.3)
2. โรงเรียนสาธิตเพชรบุรีวิทยาลัยครู (ป.5 - ม.ศ.3)
3. โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ (อนุบาล)
4. โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา (ป.1 - ป.7)

5. โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา (ม.ศ.1 - ม.ศ. 5)
6. โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก (เล็กเล็ก-ป.1-ป.7)
7. โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี (ป.5 - ม.ศ. 3)
8. โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูนครราชสีมา (ป.1 - ป. 7)
9. โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูอุบลราชธานี (เล็กเล็ก-ป.1-ป.7)

โรงเรียนสาธิต ทั้ง 13 โรงเรียนนี้ เป็นโรงเรียนอยู่ในส่วนกลาง (พระนคร
ธนบุรี) จำนวน 8 โรงเรียน อีก 5 โรงเรียนอยู่ในส่วนภูมิภาค (สถิติบางอย่างของโรงเรียน
สาธิต สังกัดกองโรงเรียนฝึกหัดครู โดเสนอไว้ในภาคผนวก)

บทบาทของโรงเรียนสาธิตในการฝึกหัดครู

แคสเวลล์²⁵ ให้คำจำกัดความว่า โรงเรียนสาธิต เป็นโรงเรียนที่อยู่ในความ
ควบคุมดูแลของวิทยาลัยครูเกือบทุกอย่าง ตั้งอยู่ในบริเวณหรือนอกบริเวณของวิทยาลัย โดยมี
ความมุ่งหมายที่จะใช้เพื่อการเตรียมครูโดยเฉพาะ พร้อมทั้งมีคณะอาจารย์และบริการทุกอย่าง
เพื่อให้ความมุ่งหมายที่ตั้งไว้บรรลุผล

ดร. สโรช บัวศรี ได้เขียนไว้ว่า :

ในอุดมคติ โรงเรียนสาธิต คือ โรงเรียนซึ่งวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย
จัดตั้งขึ้นโดยมีความมุ่งหมาย 3 ประการคือ

1. สำหรับเป็นที่ฝึกสอน ฝึกงาน สังเกตและศึกษาของนิสิตวิทยาลัยหรือ
มหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งกำลังศึกษาเล่าเรียนในทางวิชาการศึกษา
2. สำหรับเป็นที่วิจัย ในเรื่องทฤษฎีการสอน การปกครอง การวัดผล
การแนะแนว การทำหลักสูตร ฯลฯ เพื่อให้วิชาการศึกษา หรือที่
เรียกว่าวิชาครู ไต่ถากหนายิ่ง ๆ ขึ้นไป และโคประโยชน์แก่นักเรียน
สาธิตไปควบในตัว

²⁵Caswell, H., "The Place of the Campus Laboratory School in
the Education of Teachers," Teachers College Record, 50:441 - 450,
April, 1949.

3. สำหรับเป็นที่ "แสดงให้เห็น" แก่บุคคลทั่วไปหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า "สาธิต" ในเรื่องสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ของการศึกษา เช่น วิธีสอนต่าง ๆ วิธีแนะแนว การทำโรงเรียนมัธยมแบบประสม การทำโรงเรียนประถมที่ถูกต้อง การปกครองโรงเรียนแบบประชาธิปไตย ฯลฯ²⁶

เต็มสิริ บุญสิงห์ และ ฮาร์โวลด์ บรินิกา²⁷ มีความเห็นว่า โดยทั่วไปสถานศึกษาฝึกหัดครูทุกแห่งควรมีโรงเรียนสาธิตของตัวเองอย่างน้อยที่สุดหนึ่งโรงเรียน เพื่อให้ทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดดังต่อไปนี้

1. เพื่อจัดประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพอย่างกว้างขวางและในแง่ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู เช่น ให้เป็นที่สังเกตการสอน สาธิตการสอนและฝึกหัดสอน
2. เพื่อทำการวิจัยและทดลอง
3. เพื่อส่งเสริมการฝึกหัดครูด้วยการแสดงความเป็นผู้นำในอันที่จะก่อให้เกิด - ความเจริญก้าวหน้าในวงการฝึกหัดครู

เต็มสิริ บุญสิงห์ และ ฮาร์โวลด์ บรินิกา²⁸ ได้กล่าวถึงโรงเรียนสาธิตในประเทศไทยว่า ในทางปฏิบัติจะเห็นว่า โรงเรียนสาธิตทำหน้าที่หลายประการ คือนอกจากให้การศึกษแก่เด็กในโรงเรียนอย่างดีแล้ว ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกหัดครูหรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้เข้าไปสังเกตและศึกษางานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้

บุญถิ่น อัตถากร ซึ่งเป็นอธิบดีกรมการฝึกหัดครู ได้กล่าวไว้ในพิธีเปิดการสัมมนาหัวหน้าฝ่ายสาธิตและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิต ตอนหนึ่งว่า :

โรงเรียนสาธิตมีความสำคัญในการปรับปรุงวิชาชีพครู เป็นแหล่งศึกษา
 ค้นคว้าทดลองวิธีการทางภาคปฏิบัติของวิชาชีพครู เช่นเดียวกับโรงเรียน—

²⁶ ดร. สารี สุข บัวศรี, "โรงเรียนสาธิตคืออะไร", วิทยากร, 66:950-952, มกราคม, 2510

²⁷ Tamsiri Punyasingsh and Harold Brinegar, Demonstration Schools, Bangkok : Kurusapha Press, 1962, p.1

²⁸ Ibid., p.2

พยาบาลของมหาวิทยาลัยแพทย์ ซึ่งทำหน้าที่เป็น Teaching research hospital หมายความว่า มีโรงพยาบาลธรรมดา ๆ แต่เป็นโรงพยาบาลที่รักษาคนไข้และสอนนักเรียนแพทย์ ตลอดจนสร้างสมวิทยาการแพทย์ใหม่ ๆ ขึ้น โรงเรียนสาธิตก็ทำหน้าที่ทำนองเดียวกัน คือ สอนเด็ก ขณะเดียวกับที่สอนนิสิต นักศึกษาฝึกหัดครู และคนควาทดลองวิชาการและวิธีสอนใหม่ ๆ ไปด้วย²⁹

งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวกับโรงเรียนสาธิต

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาเอก รัคเกอร์³⁰ ได้ศึกษาความมุ่งหมายของโรงเรียนสาธิตของสถานศึกษาฝึกหัดครูประเภทต่าง ๆ ทั่วสหรัฐอเมริกา จำนวน 185 แห่ง ปรากฏผลว่า

1. 160 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 86.4 ใช้เพื่อการสาธิตการสอน
 2. 173 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 93.5 ใช้เพื่อการฝึกสอน
 3. 155 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 85.7 ใช้เพื่อการมีส่วนร่วมปฏิบัติงาน ในชั้นเรียน
 4. 175 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 94.5 ใช้เพื่อการสังเกต
 5. 69 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 37.2 ใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัย
 6. 18 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 9.7 ใช้เพื่อการอบรมครูประจำการ
- ลูส ซี- แบลร์, คไวท์ เค. เคอร์ติส และ เอ.ซี. มูน³¹ ได้ให้ความเห็นว่า

²⁹ กรมการฝึกหัดครู, *op. cit.*, p. 7

³⁰ Winfred Ray Rucker, "A Critical Analysis of Current Trend in Student Teaching," The 34th Yearbook of the Association for Student Teaching, 1955, p.19

³¹ Lois C. Blair, Dwight K. Curtis and A.C. Moon, "The Purposes, Functions, and Uniqueness of the College-Controlled Laboratory School," Association for Student Teaching, Cedar Falls, Iowa, 1958, pp.30-42

หน้าที่โรงเรียนสาธิต ซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิทยาลัยควรปฏิบัติได้ คือ

1. แสดงภาคปฏิบัติของทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนฝึกหัดครูของวิทยาลัยเอง นักเรียนครู และครูของสถาบันอื่น และครูประจำการทั่วไป
 2. จัดประสบการณ์โดยตรงให้แก่ นักเรียนฝึกหัดครูของวิทยาลัย เช่น ให้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในชั้นเรียน ก่อนถึง เวลาออกฝึกสอน ให้เป็นที่ฝึกหัดสอน หรือเป็นที่ฝึกหัดงานพิเศษที่นักเรียนฝึกหัดครูสนใจที่จะศึกษาต่อไปหลังจากการฝึกสอนสิ้นสุดแล้ว
 3. ทำการทดลองและวิจัย สำหรับงานเรื่องนี้ โรงเรียนสาธิตจะต้องมีครูที่มีความรู้ในการทำงานทดลองและวิจัย และจะต้องมีทั้งเงินและเวลาอย่างพอเพียง
 4. เป็นผู้นำในทางการศึกษา เช่น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเขียนบทความหรือเรื่องที่เป็นประโยชน์ลงวารสารประเภทความรู้ จัดพิมพ์วารสารออกเผยแพร่ ส่งผู้แทนเข้าร่วมในการประชุมสัมมนาหรือการประชุมปฏิบัติการ (Work Shop)
 5. ให้บริการอื่น ๆ เช่น เป็นศูนย์กลางของอุปกรณ์การสอนที่โรงเรียนแห่งอื่น อาจขอความช่วยเหลือได้ จัดตั้งสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ขึ้น เพื่อส่งเสริมความรู้ทางการศึกษา
- สำหรับการใช้โรงเรียนสาธิตให้ประโยชน์มากที่สุดนั้น ควรถือว่า อาจารย์ผู้สอนทั้งที่โรงเรียนสาธิตและสถานศึกษาฝึกหัดครู ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

อี. เกรแฮม พอกก³² อธิบายถึงบทบาทอันสำคัญของครูโรงเรียนสาธิตว่า งานของครูในโรงเรียนสาธิตเป็นงานที่ยากมาก ครูในโรงเรียนสาธิต จึงควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถหลายด้าน มีสติปัญญา มีความอดทน มีความชำนาญในการสอน และสามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนฝึกสอนได้เป็นอย่างดี จึงนับว่าครูในโรงเรียนสาธิตมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการศึกษา

อี. เกรแฮม พอกก³³ มีความสนใจเกี่ยวกับฐานะของครูในโรงเรียนสาธิต ว่า

³² E. Graham Pogue, "Professional Status of the Laboratory School Teacher," The 33rd Yearbook of the Association for Student Teaching, 1954, pp. 159-161

³³ Ibid., pp. 160-161

สมควรจะจัดอยู่ในระดับใด เพราะถ้าได้รับการยกย่องดี ก็จะเป็นแรงจูงใจให้ทำงานได้เต็มที่ แต่ถ้าไม่มีใครเห็นความสำคัญก็จะทำให้หมดกำลังใจได้ ในปี ค.ศ. 1953 จึงได้ออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นในเรื่องนี้ และส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตแห่ง จากคำตอบที่ได้ผลกลับมา พอสรุปได้ว่า ส่วนมากมีความเห็นสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนสาธิตมีฐานะเท่าเทียมกับครูสอนในวิทยาลัย เป็นคนว่า ถือว่าเป็นครูคณะเดียวกัน ให้โอกาส- เขามีส่วนร่วมในการวางแผนฝึกหัดครู และมีความเสมอภาคในการรับพิจารณาเงินเดือนและตำแหน่ง เป็นต้น

ปี ค.ศ. 1946 ในการเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาเอก ฟรานซิส เรย์โนลด์ส³⁴ ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบโรงเรียนสาธิตกับระบบโรงเรียนของรัฐ (A Comparative Study of Selected Laboratory Schools with a Representative Public School System)" ในการศึกษานี้ ใช้โรงเรียนสาธิต 13 โรงเรียน ซึ่งเป็นของ 6 มหาวิทยาลัย และเป็นของวิทยาลัยอีก 7 แห่ง พบว่า โรงเรียนสาธิตได้จัดสอนเนื้อหาวิชาที่กว้างเป็นแบบหน่วย ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ สำหรับการสอนวิชาที่ต้องใช้ทักษะ ในด้านความร่วมมือกับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ตามที่กำหนดไว้ในตารางสอน ยังน้อยไปโดยเฉพาะในเรื่องการสังเกตการสอนและการฝึกสอน และกำหนดวันเวลาไว้ตายตัวสำหรับการมาเยี่ยมของศึกษานิเทศก์ทางวิชาเนื้อหา ซึ่งทำให้ขัดขวางต่อการจัดวิชาเนื้อหาให้ยืดหยุ่นได้เป็นอย่างมาก อุปกรณ์การสอนส่วนใหญ่ได้นำมาใช้ในชั้นเรียน ชุมชนในท้องถิ่นได้ใช้โรงเรียนสาธิต เหล่านี้ เป็นแหล่งวิชา มีการจัดกิจกรรมของ สมุคที่ช่วยในการอ่านและเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนอย่างเป็นที่น่าพอใจ

ได้มีการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพิ่มเติม คือจัดให้มีบันทึก จดหมาย และรายงานความก้าวหน้าในการเรียน หรือเรื่องที่เป็นปัญหาไปให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ

โรงเรียนสาธิตส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในสถานักเรียน

³⁴ Lee Francis Reynolds, "A Comparative Study of Selected Laboratory Schools with a Representative Public School System," Bulletin of the School of Education, Indiana University, 26:81-87, July, 1950

จำนวนกว่า 3 ใน 4 ของโรงเรียนสาธิตทั้งหมด ได้จัดให้มีระเบียบบันทึกพัฒนาการทางด้านร่างกายไว้อย่างสมบูรณ์ในด้านการเรียนการสอนก็ได้จัดสนองความแตกต่างของเด็กแต่ละคนโดยจัดให้มีชั้นเรียนพิเศษ และจัดหลักสูตรพิเศษตามความสามารถของนักเรียน

ในด้านความเป็นผู้นำทางการศึกษา โรงเรียนสาธิตได้สร้างเสริมความเข้าใจของครูและบุคลากรในเรื่องความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็ก และโรงเรียนสาธิตได้มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงโรงเรียนอื่น ๆ ในท้องถิ่นในทางปฏิบัติด้วย

มีโรงเรียนสาธิตเพียง 2 โรงเรียนเท่านั้นที่จัดงบประมาณไว้สำหรับการทดสอบ

สำหรับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์นั้น ผู้บริหารโรงเรียนสาธิตเหล่านี้เป็นผู้กำหนด

ในด้านบริการพิเศษที่จัดให้แก่เด็กแต่ละคนยังมีน้อยไป

ในด้านการเปลี่ยนโปรแกรมการเรียนปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ระหว่างโรงเรียนที่เสียค่าใช้จ่ายสูงกับโรงเรียนที่เสียค่าใช้จ่ายต่ำ และความแตกต่างที่สำคัญระหว่างโรงเรียนที่กล่าวนี้คือในด้านการปรับปรุงชั้นเรียน การมีเครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ดี ฟรานซิส เรโนลด์ ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายให้แก่โรงเรียนสาธิตเหล่านี้ และควรให้มีการปฏิบัติในเรื่องใหม่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. การร่วมมือกันเป็นหมู่คณะไปเยี่ยมโรงเรียนอื่นและให้ความสนใจหลาย ๆ ด้าน
 2. การทำประมวลการสอน
 3. สนับสนุนให้มีการทดลอง
 4. การศึกษาเด็กมีไ้มากยิ่งขึ้น ลงทะเบียนผู้ที่ถูกเลือกศึกษาและติดตามผลหลังจากออกจากโรงเรียนไปแล้ว
 5. ปรับปรุงโรงเรียนสาธิตใหม่แนวความคิดใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
 6. ให้มีการให้การศึกษากว้างขวางและจัดให้มีบริการแนะแนวอาชีพ
 7. เพิ่มพูนความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- นอกจากนี้แล้ว ดี ฟรานซิส เรโนลด์ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดดำเนินการ-

โรงเรียนสาธิตไถ่ :-

1. ควรจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่โรงเรียนสาธิตมากขึ้นโดยคิดจากรายหัวนักเรียน เพื่อเพิ่มพูนโอกาสในการให้การศึกษาให้มากยิ่งขึ้น
2. อัตราส่วนระหว่างนักเรียนกับครูในระดับประถมศึกษา ควรให้เหมาะสมเพื่อครูจะได้มีเวลาสำหรับทำการทดลองและสอนวิชาทักษะให้แก่เด็กแต่ละคน
3. ควรจะเพิ่มเงินงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการทดลองและการวิจัย
4. ควรจัดโปรแกรมการศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่สร้างสรรค์และก้าวหน้าในทางการศึกษา ทั้งสามอย่างที่นำไปใช้ในโรงเรียนธรรมดาได้
5. ศึกษานิเทศก์ควรมีเวลาสำหรับนิเทศการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยละจากงานธุรการเสียบ้าง และใช้เวลาส่วนใหญ่จัดโปรแกรมอย่างมีประสิทธิภาพที่จะก่อให้เกิดความงอกงามแก่คณะครู
6. โรงเรียนสาธิตควรรับนักเรียนจากโรงเรียนในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือจากโรงเรียนในตำบลใกล้เคียงเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาเอก ชาลส์ โรเบิร์ต แมลลิมอน³⁵ ได้ทำการศึกษาเรื่อง "หน้าที่ในด้านการวิจัยในโรงเรียนสาธิตที่อยู่ในความควบคุมดูแลของวิทยาลัย (The Research Function in Selected College-Controlled Laboratory Schools)" พบว่า โรงเรียนสาธิตที่อยู่ในความควบคุมดูแลดังกล่าว เป็นแหล่งสำคัญในการวิจัยทางการศึกษา เพราะโรงเรียนสาธิตเหล่านั้นได้ดำเนินการวิจัยและทำการทดลองในเรื่องต่าง ๆ อยู่มาก จากข้อมูลที่ได้อ่าน แสดงให้เห็นว่า การวิจัยและการทดลอง ในเรื่องต่าง ๆ มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกของโรงเรียนสาธิต ประสบการณ์ในโรงเรียนสาธิต เป็นความจำเป็นเบื้องต้นของโครงการการฝึกหัดครู และจากข้อมูล ยังชี้ให้เห็นว่าภาวให้โรงเรียนสาธิตเป็นที่ฝึกสอนมีจำนวนลดลงกว่าแต่ก่อน

³⁵ Charles Robert Blackmon, "The Research Function in Selected College-Controlled Laboratory Schools" (unpublished doctoral dissertation, University of Florida, 1962), Dissertation Abstracts, Michigan : University Microfilms, Inc., 23:2766, February, 1963

ผู้ที่มีส่วนรวมในการวิจัยในโรงเรียนสาธิตส่วนมากเป็นอาจารย์โรงเรียนสาธิต และอาจารย์ของวิทยาลัย เนื้อหาของการวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาของครู ปรากฏการณ์ และการพัฒนาการของมนุษย์ การทดลองส่วนมากเพื่อสนองการเพิ่มจำนวนของนักเรียนฝึกหัดครู

นอกจากนั้น ข้อมูลที่ได้ยังชี้ให้เห็นว่า คณะครูอาจารย์ของวิทยาลัยและโรงเรียนสาธิต ยังไม่ได้ใช้โรงเรียนสาธิตสำหรับการวิจัยอย่างเต็มที่นัก ความสามารถในการทำการวิจัยกำลังจะมีในโรงเรียนสาธิตที่มีความสัมพันธ์อันดีกับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ถ้าโรงเรียนสาธิตใดเด่นเพราะการเงินก็อย่างเดียวกันจะไม่ได้ชื่อว่า เป็นโรงเรียนตัวอย่างอีกต่อไป

ซาลล์ โรเบิร์ต แบล็คมอน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการที่จะผลิตการวิจัยออกมา นั้น ผู้บริหารควรจะได้สร้างบรรยากาศที่จะอำนวยความสะดวกในการทำการวิจัยให้มากขึ้น โรงเรียนสาธิตควรพัฒนาโครงการการวิจัยให้ดียิ่งขึ้น และผู้อำนวยความสะดวกการวิจัยก็ควรให้ความสนับสนุน องค์การระดับชาติก็ควรจะเป็นผู้นำในการวิจัยทางการศึกษาในโรงเรียนสาธิตให้มากขึ้น และผลของการวิจัยในโรงเรียนสาธิตก็ควรจะใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อเอาชนะแนวโน้มที่จะล้มเลิกโรงเรียนสาธิตให้ได้

ในปี ค.ศ. 1963 ลอรีน เอลิซาเบท ซิกเลอร์³⁶ ได้ทำการศึกษา เรื่อง "บทบาทของครูผู้นิเทศการสอนในโรงเรียนสาธิตที่อยู่ในความควบคุมดูแลของวิทยาลัย (Roles of the Supervising Teacher in the College-Controlled Laboratory School.)" พบว่า :-

1. ครูผู้นิเทศการสอน ทำหน้าที่หลายอย่างแต่หน้าที่ที่สำคัญอันดับแรกก็คือ การนิเทศนักเรียนฝึกสอนและผู้อำนวยกาณ์ฝ่ายโรงเรียนสาธิตชอบที่จะให้ข้อเสนอแนะในการสังเกตและรวมกิจกรรม ตลอดจนการทดลองและการวิจัยมากกว่าอย่างอื่น แต่ครูผู้นิเทศการสอนเองไม่ค่อยชอบแนวโน้มเช่นนี้

³⁶ Lorene Elizabeth Ziegler, "Roles of the Supervising Teacher in the College-Controlled Laboratory School" (unpublished doctoral dissertation, Columbia University, 1963), Dissertation Abstracts, Michigan:University Microfilms, Inc., 24:2804-2805, Jan., 1964

2. ครูผู้เทศการสอนในระดับการศึกษาต่าง ๆ มีความแตกต่างกันในเรื่องความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมที่ต้องจัดและในค่านิยมวิทยาย่าง

3. ครูผู้เทศการสอนในระดับดังกล่าวนี้ มีความแตกต่างกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการให้การแนะนำแก่นักศึกษาจากวิทยาลัย ในการใช้โรงเรียนสาธิตในสองปัจจัยที่สำคัญ คือ

(1) ปัจจัยในค่านเวลา และ

(2) ความร่วมมือของอาจารย์ในวิทยาลัย

4. ความร่วมมือระหว่างครูผู้เทศการสอนกับอาจารย์ของวิทยาลัย ก็คือความร่วมมือที่ได้รับในระหว่างสถาบันด้วยกัน เพราะอาจารย์ของวิทยาลัยเข้าใจในบทบาทของครูผู้เทศการสอนดีกว่าบุคคลอื่น

5. ครูผู้เทศการสอน ในฐานะเป็นผู้นำ จะทำหน้าที่เกินกว่าขอบเขตของสถาบัน ซึ่งเขาปฏิบัติงานอยู่ เช่น การวิจัย การทดลอง การเขียนเรื่องที่จะพิมพ์ การเรียนการสอน ท่องเที่ยว และงานในคานหลักสูตร ปริมาณและชนิดของความเป็นผู้นำทางการสอนมักจะแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากชั่วโมงในการสอน ความช่วยเหลือจากเดชานการ งบประมาณและการลา

6. ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของครูผู้เทศการสอนต่าง ๆ นับเป็นสิ่งจำเป็นต้องเพ่งเล็งในเรื่องความเข้าใจและการยอมรับนับถือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่แต่ละคนควรจะทำให้ได้ ในการที่จะให้บรรลุถึงเป้าหมายในโครงการการฝึกหัดครูของสถาบันต่าง ๆ ที่ครูผู้เทศการสอนปฏิบัติงานอยู่

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาเอก ในปี 1964 นอร์แมน คีนไวท์³⁷ ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ฐานะและความสำเร็จของโรงเรียนสาธิตที่อยู่ในความควบคุมดูแลของวิทยาลัย (The Status and Potential of College Controlled Laboratory Schools)" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการฝ่ายสาธิตของวิทยาลัย ที่ยังคงมี

³⁷ Norman Dean White, "The Status and Potential of College Controlled Laboratory Schools" (unpublished doctoral dissertation, George Peabody College for Teachers, 1964), Dissertation Abstracts, Michigan : University Microfilms, Inc., 26 : 896-897, August, 1965

โรงเรียนสาธิตอยู่ และพบว่า โรงเรียนสาธิตเหล่านั้นมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ในคริสต์ศตวรรษที่ 15 โรงเรียนสาธิตดังกล่าว เป็นสถานที่นักเรียนฝึกหัดครูไปสั่งเเตกการสอนและฝึกสอน
2. ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 โรงเรียนสาธิต เป็นสถานที่ที่ใช่เป็นศูนย์กลางในการทดลองทางการศึกษา และยังคงใช้เป็นทีสั่งเเตกการสอนและฝึกสอนอยู่เป็นส่วนใหญ่
3. เมื่อได้ย้ายการฝึกสอนไปยังโรงเรียนของรัฐ ในระหว่างหลังสงครามโลกครั้งที่สองแล้ว นักการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้มีการอภิปรายบทบาทของโรงเรียนสาธิตใหม่
4. หน้าที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนสาธิตก็คือ จัดการเรียน การสอน ให้แก่นักเรียนให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
5. หน้าที่สำคัญประการที่สองรองลงมาก็คือ ใช้เป็นที่สั่งเเตกการสอนของนักเรียนฝึกหัดครู
6. การใช้โรงเรียนสาธิตเป็นที่ทดลองทางการศึกษาและการวิจัยไม่เป็นหน้าที่ที่สำคัญนัก

และจากการศึกษานี้ ยังพบว่า หน้าที่ของโรงเรียนสาธิตในกาลข้างหน้า ควรจะเป็นดังนี้:-

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นพ้องต้องกันว่า การจัดประสบการณ์ การสำรวจสำหรับโครงการฝึกหัดครู ยังเป็นสิ่งจำเป็น
2. ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมาก ยังไม่เห็นด้วยในความต้องการให้มีโรงเรียนสาธิตเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกหัดครู
3. การใช้โรงเรียนสาธิตเพื่อการวิจัยจะมีมากขึ้น
4. เป็นที่คาดกันว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาที่จะตั้งขึ้นใหม่จะไม่มีการสร้างโรงเรียนสาธิตขึ้น

นอกจากนั้น นอร์แมน คี. ไวท์ ยังให้ความเห็นว่า:-

1. ควรจะไคค่าเนนการจัดประสบการณ์การสำรวจในโครงการฝึกหัดครูต่อไป
2. สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรค่าเนนการวิจัยทางการศึกษาต่อไป
3. ควรมีการประเมินผลโรงเรียนสาธิต

4. ควรจะได้มีการวิจัยคุณค่าของโรงเรียนสาธิตต่อไป โดยมีการร่วมมือกันระหว่างวิทยาลัยกับโรงเรียนของรัฐ

เมื่อพิจารณาจากรายงานเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับโรงเรียนสาธิตและงานวิจัยอื่นๆ ที่เสนอมาแล้วทั้งหมด จะเห็นว่า โรงเรียนสาธิตมีหน้าที่ตามอุดมการณ์ของโรงเรียนสาธิตดังนี้

1. การฝึกสอน
2. การสาธิตการสอนแก่นักเรียนฝึกหัดครู
3. การให้บริการสังเกตการสอน
4. การสาธิตการสอนแก่โรงเรียนอื่น
5. การทดลองและวิจัย
6. การเป็นผู้นำของโรงเรียนในท้องถิ่น
7. การให้บริการศึกษาอบรมแก่ครูประจำการของโรงเรียนในชุมชน

หน้าที่ทั้ง 7 ประการนี้ เป็นหน้าที่ที่โรงเรียนสาธิตปฏิบัติในฐานะที่เป็นโรงเรียนสาธิต นอกเหนือไปจากการปฏิบัติหน้าที่แบบโรงเรียนธรรมดา ๆ ทั่วไป.

รู ป

โรงเรียนสาธิต มีพัฒนาการในทวีปยุโรปก่อนที่อื่น คือเริ่มในประเทศเยอรมันเมื่อ ค.ศ. 1788 ต่อจากนั้นก็แพร่ไปยังประเทศฝรั่งเศสและสวิสเซอร์แลนด์ จนกระทั่งถึง ค.ศ. 1838 จึงเริ่มมีโรงเรียนสาธิตในสหรัฐอเมริกา แล้วก็ได้พัฒนาการมาตามลำดับ ตั้งแต่ ค.ศ. 1940 เป็นต้นมา จึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า โรงเรียนสาธิตเป็นสิ่งจำเป็นในการฝึกหัดครู

ในปัจจุบันนี้ โรงเรียนสาธิต มีแพร่หลายทั่วไป แต่สถานศึกษาฝึกหัดครู ไซ้โรงเรียนสาธิตในคานต่าง ๆ กัน บางแห่งมุ่งทางคานให้เป็นที่ฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครู บางแห่งมุ่งหนักทางคานวิจัยและทดลอง บางแห่งไซ้เป็นที่สังเกตการสอน บางแห่งเป็นโรงเรียนตัวอย่าง สำหรับในสหรัฐอเมริกา ในปัจจุบัน บทบาทของโรงเรียนสาธิตกำลังเปลี่ยนแปลง เคิมเคยมุ่งสำหรับเป็นที่ฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครู เริ่มเปลี่ยนเป็นที่สังเกตการสอนก่อนที่จะออกไปฝึกสอน หน้าที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนสาธิตจะต้องจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กให้ดีที่สุด ให้เป็นตัวอย่างใด รองลงมา ไซ้เป็นที่สังเกตการสอนของนักเรียนฝึกหัดครู เพราะฉะนั้น ครูในโรงเรียนสาธิต จึงต้องเป็นผู้ มีวุฒิสูง มีความชำนาญงานสอนมาก่อน และสามารถแปลภาคทฤษฎีออกเป็นภาคปฏิบัติได้ ครูในโรงเรียนสาธิต จึงมีฐานะเท่าครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย สำหรับการฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครูได้ เริ่มไซ้โรงเรียนของรัฐเป็นที่ฝึกสอนกันทั่ว ๆ ไป โรงเรียนสาธิตบางโรงเรียนก็มุ่งหนักทางคานการวิจัย คณควา และทดลองเพื่อเสริมสร้างความรู้ในวิชาชีพครู.